

MSZARSKI (22) *ai*

mszarski (22), [**mszarzski**].

Zawsze -łz-.

a *jasne*.

sg f N mszarską (3). ◇ *G* mszarski(e)j (7). ◇ *D* mszarski(e)j (3). ◇ *A* mszarską (3). ◇ *I* mszarską (1).
◇ *L* mszar(e)j (4). ◇ [*n G* mszarski(e)go. ◇ *pl G* mszarskich.] ◇ *A subst* mszarski(e) (1).

Sł stp, Cn brak, Linde XVI w.

Przymiotnik od „mszarz” ‘pogardliwe przezwisko duchownego rzymskokatolickiego’ (22) :

a. *Sprawowany, wykonywany przez księdza katolickiego (21) :* [1510. Thomás z Ecklefu/ złożony z popoŝthwá Mfzárŝkiego/ w Nowerćie ieŝth ŝpalon *BazHist* 20v, 22v; iŝ Rzymiánie Trádicyámi á podánim Duchá S. zowiá co? kuglárŝtwá Mfzárŝkie/ Ołtarzow/ Kielichow ŝwieńcenié *WujPosŝw* 1584 674.]

Wyrażenie: »(wasza) ofiara mszarska« = *msza* [*szyk* 15 : 6] (21): Iŝ offiárę ŝwoię Mfzárŝką zowieŝ prawdą/ powiedŝżemi? Czemu iŝ Mfza s figurá [= z *ofiárą baranka w Starym Testamencie*] niezgadza? *KrowObr* 183; ieŝli thá offiárá Mfzárŝka wáŝzá/ iáko ty powiedáŝ/ nietzyni ŝadnego odpuŝtzenia grzechow [...] tedyć tym obyŝzáiem ieŝt niepotrzebna/ obłudna/ y od Dijabłá/ dla pieniędzy ŝmyŝlona. *KrowObr* 188; Iŝ Mfzárŝkiey offiáry zá Apoŝtołow niebyłó. *KrowObr* 191 *marg*, 178, 179, 179v, 180 [2 r.], 182 (21); [Albo tey Bogurodzice/ Mfzárŝkich ofiar/ y Modlitw zá vmárle z náuki ich y s piŝmá ŝwiętego dowieŝć: ábo ŝie muŝcie tego ŝproŝnego błędu wŝtydzić *GrzegŝZarnPos* 1597 589v, 197v (*Linde*)].

b. *Używany przez księdza podczas mszy (1) :*

Wyrażenia: »baranek mszarski« = *hostia* (1): Zydowie wŝyŝtkiego Báránká iedli/ á nic niezoŝtáwiáli/ wy zalię báránki ŝwoie Mfzárŝkie zoŝtawiaćie/ iedny w ŝlupy tkaćie [...] á z drugimi z zwonki po rynku biegaćie. *KrowObr* 183v.

[»bogini mszarska« = *hostia*: kiedy/ rzkomo/ Chriŝtuŝá/ w oplátku poczárowánym/ widzá [...] ŝercá ŝwoie niewierne/ y od Bogá/ y od Chriŝtuŝá/ oddalone/ ćieŝzá/ przez tę boginiá mfzárŝką/ od ludŝi przybráná/ y záleconá *NiemOpis* 46.]

c. [Właŝciwy księdzu rzymskokatolickiemu: po tym go [*Jana Pistoriusa*] ŝkazano ná ŝmierć y deŝradowano/ á gdy go zwleczono z vbiorow mfzárŝkich/ włożono nań odŝienie żółte y bieret z wŝzymá iáko błaznowi *BazHist* 25, 10 (*Linde*).]

AK